

Oefeningen behorende bij de klinische les

1. Oefening mondverzorging	pagina 2
2. Oefening mondonderzoek	pagina 4

Oefening mondverzorging, onderdeel klinische les

Voorafgaand aan deze oefening de **DVD mondverzorging van TNO** tonen (www.tno.nl) → dit is een **instructie video mondverzorging voor verzorgenden**. Er kan ook volstaan worden met een demonstratie per onderdeel (mondverzorgingsstation) aan de hand van de protocollen.

De cursisten worden in groepjes van 2 á 3 verdeeld

Er zijn 4 'mondverzorgingsstations'

Na uitleg duurt iedere oefening 5 minuten

Mondverzorgingsstations

1. Mondverzorging: 'gezonde' mond: reinigen gebit: (poetsmodel of bij elkaar)
Benodigdheden: poetsmodellen (ware grootte); tandenborstel, elektrische tandenborstel, ragertjes en/of stokertjes
2. Frameprothesen en partiële prothesen en de resterende elementen
Benodigdheden: modellen frames en partiële prothesen, tandenborstel, ragertjes
3. Kunstgebitten en overkappingsprothesen (met implantaten)
Benodigdheden: modellen gebitsprothesen en implantaten, protheseborstel, tandenborstel
4. Mondholte
Benodigdheden
Gaasjes en water

Oefeningen

1. Mondverzorging: 'gezonde' mond:

Opdracht:

- Lees de kaart: "bovenkaak en onderkaak eigengebitt" of de protocollen
- Reinig de tanden en kiezen van het poetsmodel eerst met een tandenborstel en daarna met een elektrische tandenborstel volgens kaart en/of protocol
- Reinig tussen de tanden en kiezen met stokertjes en ragertjes
- Bespreek met elkaar de bevindingen

In het protocol staan **2 poetsmethoden**: de circulaire methode en bass methode. Ook staat daarin hoe met een elektrische tandenborstel gepoetst dient te worden.

Het is ook een mogelijkheid om elkaars tanden te poetsen. Voordeel hiervan is dat je ervaart hoe het voelt als een ander je tanden poetst.

Veel aandacht besteden aan het weghouden van lip of wang.

Het is belangrijk dat je goed ziet wat je doet!

2. Frameprothesen en partiële prothesen en het restgebit

Opdracht

- Lees de kaarten of de protocollen
- Reinig de frameprothese en partiële prothese met een tandenborstel volgens kaart en/of protocol
- Reinig het restgebit met (elektrische) tandenborstel.
- Bespreek met elkaar de bevindingen

Let op de verschillen tussen de partiële prothese en frameprothese.
Benoem de verschillen!

3. Kunstgebitten en overkappingsprothesen (implantaten)

Opdracht

- Lees de kaart of protocol: “de overkappingsprothese” (klikgebit)
- Lees de kaart of protocol: “de prothese”
- Reinig de prothese met een protheseborstel volgens de kaart en/of protocol
- Reinig de implantaten; kijk goed naar de plaats waar infectie voorkomen moet worden
- Bespreek met elkaar de bevindingen

4. Reinigen mondholte

Opdracht

- Lees de kaart of protocol: “geen kunstgebit” of mondholte
- Demonstratie*
- Vouw een gaasje om je wijsvinger en maak het vochtig (volgens protocol)
- Reinig je eigen mond (volgens protocol en/of kaart) + tong
- Bespreek met elkaar de bevindingen

* **Demonstratie** volgorde mondholte reinigen

1. Breng de wijsvinger met het vochtige compres rechtsboven in de omslagplooï van de wang
2. Veeg langzaam met het gaascompres langs de wang richting omslagplooï rechtsonder
3. Ga via de slijmvliezen (tussen tanden en onderlip) naar de linkerwang linksonder
4. Veeg langzaam met het gaascompres naar boven. (*Eventueel gaas vervangen*)
5. Vervolgens het gehemelte reinigen
6. De mondbodem (tussen tong en tanden en kiezen)
7. Als laatste de tong

Deze oefening kan ook bij elkaar gedaan worden.

Oefening mondonderzoek, onderdeel van de klinische les

Nadat het onderdeel mondonderzoek van de powerpoint presentatie getoond is, helpt het oefenen van een mondonderzoek uitvoeren, om dit onderdeel zich eigen te maken. Pas als men in de mond heeft gekeken met licht en spiegelkje is men in staat een goede mondverzorging aan te bieden.

Benodigheden:

Per 3 cursisten: een lampje en 3 wegwerp spiegelkjes; 3 gaasjes en water.

Eventueel formulier 3

Demonstratie docent of aandachtsvelder

Bij een vrijwilliger wordt het mondonderzoek uitgevoerd. De overige cursisten kijken mee.

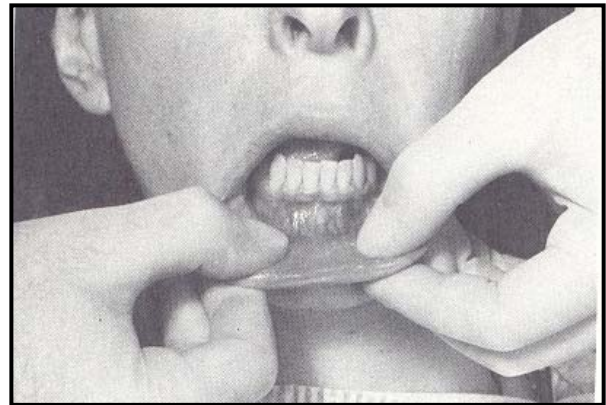
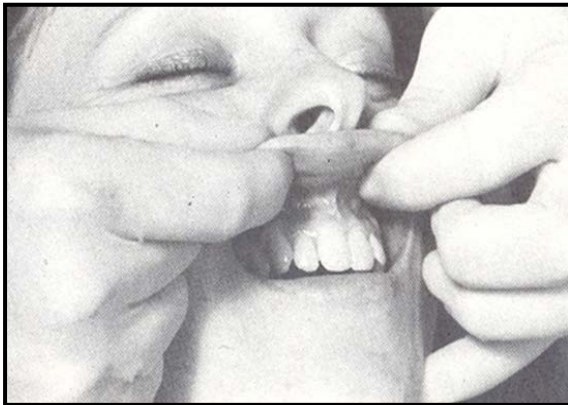
Oefening (5 minuten per onderzoek)

Laat de cursisten het bij elkaar een mondonderzoek uitvoeren.

- Cursist 1 opent zijn mond
- Cursist 2 onderzoekt de mond
- Cursist 3 licht bij en vult het formulier in.

1. Lippen

Als eerste kijken we naar de lippen:

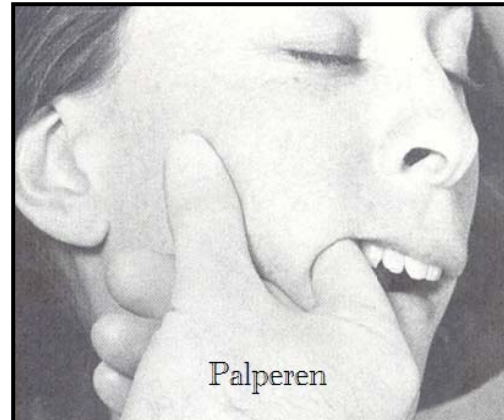
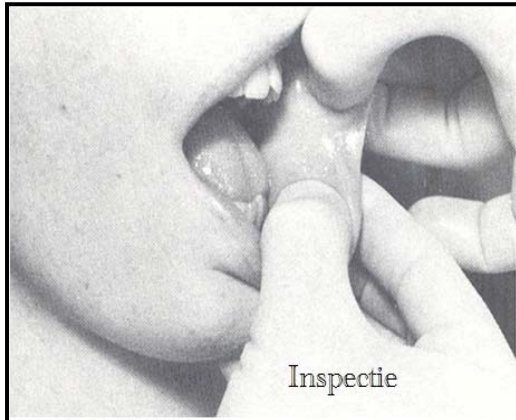
Instructie: - Trek bovenlip en onderlip naar buiten.
- Stevig vasthouden tussen duim en wijsvinger.

Normaal: Glad, roze en vochtig.

Afwijkend: Droog, gebarsten of gescheurde mondhoeken, koortsblaar, verdikkingen.

2. Wangen

Vervolgens kijken we naar de wangen en gebruiken hiervoor een spiegel en licht

Instructie: - Stevig vasthouden tussen duim en wijsvinger en met goed licht inspecteren.

Normaal: Roze en vochtig

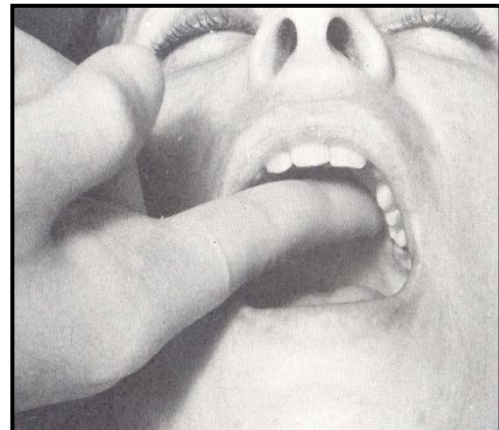
Afwijkend: Droog, rood of wit gevlekt, bloedend, verdikt.

3 Gehemelte

Instructie: - Gebruik goed licht.
- Gebruik een spiegel.

Normaal: Roze en vochtig. Voorste deel is hard, achterste deel is zacht.

Afwijkend: Droog, bleek, gevlekt of rood

4. Tong

Instructie: - Duw voorzichtig met een spiegel de achterkant van de tong naar beneden en inspecteer de achterzijde van de tong.
- Houd met een nat gaasje de tong vast.
- Trek de tong naar buiten en kantel deze om de zij- en onderkant te inspecteren.

Normaal: Roze en vochtig; kleine papillen vooraan op de tong; grote papillen achteraan op de tong; langwerpige papillen aan de zijkant van de tong

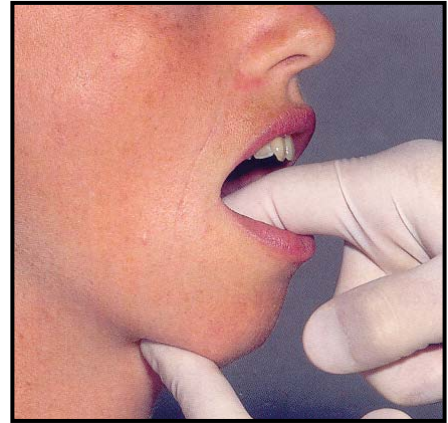
Afwijkend: Droog, beslag; bleek; gevlekt; zweertjes

5. Mondbodem

Instructie:

- Inspecteer de onderkaak met één of drie vingers aan de buitenkant en met de wijsvinger van de andere hand onder de tong op de mondbodem.
- Vraag of de bewoner met de tip van de tong naar het gehemelte wil gaan of til de tong op zodat de mondbodem goed zichtbaar wordt.
- Kijk naar de 2 speekselklieren onder de tong.

Normaal: Roze, vochtig, paarse verkleuringen van de bloedvaten, lichte verdikking bij speekselklier.

Afwijkend: Droog, rood, verdikkingen, bloedend, witte of rode vlekken.

Als deze 5 onderdelen bekeken zijn de tanden en kiezen en het tandvlees met goed licht en spiegel bekijken.

Let hierbij op afgebroken tanden, gaatjes en de kleur van het tandvlees.